Znaki i sygnały drogowe

WYDAWNICTWO PRAWNICZE

ZNAKI I SYGNAŁY DROGOWE

WYDAWNICTWO PRAWNICZE • WARSZAWA 1984

przejazdu na skrzyżowaniach, gdzie kierujący stosują się przede wszystkim do sygnałów dawanych przez osoby uprawnione do kierowania ruchem, dalej dotyczy to sygnałów świetlnych umieszczonych na drodze, a następnie znajdujących się na niej znaków drogowych.

Oto niektóre podstawowe zasady dotyczące znaków i sygnałów drogowych, zawarte w przepisach tzw. kodeksu drogowego, obowiązującego od dnia 1 stycznia 1984 r.

ZNAKI OSTRZEGAWCZE

Odległość znaku ostrzegawczego od miejsca niebezpiecznego zależy od warunków lokalnych, a zwłaszcza od dopuszczalnej prędkości na drodze. Jeżeli prędkość ta przekracza 60 km/h, znak ten jest umieszczony w odległości od 150 do 300 m, jeżeli zaś nie przekracza 60 km/h – znak jest umieszczony w odległości do 100 m od miejsca niebezpiecznego. Nie dotyczy to znaku „ustąp pierwszeństwa przejazdu" (A-7), który jest umieszczany możliwie blisko skrzyżowania.

Odmiany znaku „ustąp pierwszeństwa przejazdu" (A-6a, A-6b, A-6c, A-6d, A-6e) lepiej określają rodzaj skrzyżowania; do końca 1986 r. znak A-6a będzie mógł być stosowany także przed skrzyżowaniami z drogą podporządkowaną, występującą po jednej stronie drogi z pierwszeństwem przejazdu.

Również do końca 1986 r. inne niebezpieczeństwo będzie mogło być oznaczone znakiem stosowanym do dnia 31 grudnia 1983 r. (z symbolem pałki), zamiast znakiem A-30.

Znak „boczny wiatr" (A-19) będzie umieszczany sukcesywnie w tych miejscach, gdzie boczne podmuchy wiatru rzeczywiście stanowią niebezpieczeństwo dla kierujących pojazdami.

ZNAKI ZAKAZU

Znak „zakaz wjazdu" (B-2) może wyjątkowo oznaczać zakaz wjazdu na drogę dwukierunkową.

Zakaz wjazdu wszelkich pojazdów silnikowych przedstawia znak z dwoma symbolami – pokazanymi na rys. B-3 i B-4.

Jeżeli na znaku B-5 – lub pod nim – podana jest masa pojazdu, odnosi się ona do dopuszczalnej masy całkowitej. To samo dotyczy znaku B-7, przy czym podana masa dotyczy przyczepy.

Znak B-9 oznacza zakaz wjazdu wszelkich rowerów, w tym również motorowerów. Natomiast znak B-10 oznacza zakaz wjazdu motorowerów zarówno jednośladowych, jak i wielośladowych, a znak B-11 – zakaz wjazdu wózków rowerowych, w tym również motorowerowych.

Znaki B-15, B-16 i B-17 dotyczą wymiarów pojazdów z ładunkiem wystającym poza pojazd.

Do dnia 31 grudnia 1986 r. – oprócz znaku B-20 – będą mogły być stosowane dawne znaki „stop" (z trójkątem w kole), które do tego dnia zachowują swą ważność.

Znaki B-21 i B-22 dotyczą skrzyżowania, przy czym znak B-21 zabrania również zawracania.

Znak B-23 obowiązuje od miejsca umieszczenia do najbliższego skrzyżowania włącznie.

Znaki B-25 i B-26 zabraniają wyprzedzania pojazdów silnikowych wielośladowych, przy czym znak B-25 zabrania wyprzedzania kierującym wszelkimi pojazdami silnikowymi, a znak B-26 kierującym samochodami ciężarowymi o dopuszczalnej masie całkowitej przekraczającej 3,5 t.

Znak B-35 bez napisów oznacza zakaz postoju przekraczający 1 minutę. Znaki B-35 i B-36 dotyczą tej strony jezdni, przy której są umieszczone, również wtedy, gdy znajdują się na drodze jednokierunkowej. Poza obszarem zabudowanym dotyczą one również poboczy. Znaki te nie dotyczą unieruchomienia pojazdu wynikającego z warunków lub przepisów ruchu drogowego.

Znaki B-37 i B-38 nie obowiązują w godzinach od 21 do 24.

Znak B-42 uchyla zakazy wyrażone znakami B-23, B-25, B-26, B-29 i B-33. Zastępuje on dowolną liczbę znaków z szarymi symbolami, np. B-27.

ZNAKI NAKAZU

Znak C-9 oznacza, że na jezdni – lub na jej odcinku – na którą skierowana jest strzałka, odbywa się ruch jednokierunkowy. Na jezdni zaś – lub na jej odcinku – na którą skierowana jest strzałka na znaku C-10, może odbywać się ruch zarówno dwukierunkowy, jak i jednokierunkowy – zależnie od zastosowanej organizacji ruchu.

Umieszczone przed skrzyżowaniem o ruchu okrężnym znaki C-12 i A-7 oznaczają, że kierujący wjeżdżający na skrzyżowanie ma obowiązek ustąpić pierwszeństwa przejazdu tym, którzy są już w ruchu na skrzyżowaniu; natomiast po wjechaniu na skrzyżowanie ma pierwszeństwo przed pojazdami wjeżdżającymi z kolejnych wlotów. Jednakże tramwaj, który wjechał już na skrzyżowanie i np. opuszcza wyspę środkową, ma pierwszeństwo przed pojazdami nieszynowymi znajdującymi się również na skrzyżowaniu.

Drogą oznaczoną znakiem C-12 mogą poruszać się tylko rowery jednośladowe, przy czym motorowery nie mogą przekraczać prędkości 40 km/h.

Prędkość minimalna określona znakiem C-14 obowiązuje do znaku C-15. Może nie być stosowana, jeżeli względy bezpieczeństwa ruchu wymagają zmniejszenia prędkości.

ZNAKI INFORMACYJNE

Z pierwszeństwa przejazdu wskazanego znakiem D-1 kierujący korzysta do miejsca, gdzie umieszczony jest znak D-2. Znak D-1 jest zwykle powtarzany przed kolejnymi skrzyżowaniami, lecz nawet w jego braku kierujący nadal ma pierwszeństwo aż do miejsca, gdzie jest umieszczony znak D-2.

Znak D-6 jest jedynym znakiem pionowym oznaczającym przejście dla pieszych, a więc miejsce, w którym pieszemu znajdującemu się na jezdni trzeba ustąpić pierwszeń-

stwa (patrz też opis do znaku poziomego N-9). Ustąpienie pierwszeństwa oznacza powstrzymanie się od jazdy (do zatrzymania włącznie), jeśli miałaby ona zmusić pieszego do zatrzymania się, zwolnienia kroku lub jego przyśpieszenia.

Oprócz znaku D-6 może (lecz nie musi) być umieszczony znak N-9 lub powierzchnia przejścia może być oznaczona tylko dwiema liniami w poprzek jezdni, ograniczającymi powierzchnię przejścia.

Znaki D-7 i D-9 oznaczają drogi, z których mogą korzystać tylko pojazdy samochodowe, jednakże na autostradę (znak D-9) mogą wjeżdżać tylko te z nich, które na równej poziomej drodze rozwijają prędkość co najmniej 40 km/h również w razie ciągnięcia przyczep.

Drogami oznaczonymi znakami D-7 lub D-9 nie mogą poruszać się w szczególności ciągniki rolnicze, pojazdy zaprzęgowe, rowery i piesi.

Jeżeli na pasie ruchu dla autobusów dopuszczono ruch innych pojazdów, np. taksówek, to odpowiednie napisy są umieszczone pod znakami D-11 i D-12.

Znak „prędkość minimalna" (w zmniejszeniu) umieszczony na znaku D-13 oznacza, że z pasa ruchu powolnego mają obowiązek korzystania kierujący takimi pojazdami, które na wzniesieniu nie osiągają prędkości wskazanej na znaku.

Kierujący opuszczający pas ruchu powolnego (koniec tego pasa oznacza znak D-14) jest uczestnikiem ruchu włączającym się do ruchu.

Znaki oznaczające przystanki komunikacji publicznej D-15, D-16 i D-17 będą wprowadzane do dnia 31 grudnia 1988 r. Do tej daty znaczenie przypisane tym znakom mają również znaki dotychczasowe (z literami A, T i T-bus).

Jeżeli na jezdni nie wyznaczono znaku poziomego N-15, zabronione jest zatrzymywanie pojazdu bliżej niż 15 m od znaku oznaczającego przystanek, a na przystanku z zatoką – na całej jej długości. Ponadto, na obszarze zabudowanym, autobusom i trolejbusom ruszającym z oznaczonych przystanków należy ułatwić włączenie się do ruchu.

ZNAKI KIERUNKU I MIEJSCOWOŚCI

Różne szerokości linii symbolizujących przebieg dróg na skrzyżowaniu, pokazane na znaku E-1, oznaczają drogi z pierwszeństwem przejazdu (linia szersza) i drogi podporządkowane (linia węższa).

Znaki E-15b, E-16a oraz E-16b oznaczają jednocześnie, że drogą mogą poruszać się pojazdy o nacisku osi pojedynczej większym niż odpowiadający masie 8 t, lecz nie przekraczającej 10 t, i odpowiednio większym nacisku osi wielokrotnej.

W miejscowościach oznaczonych znakami E-17 obowiązują w szczególności przepisy ograniczające prędkość pojazdów do 60 km/h, nakazujące ułatwianie włączania się do ruchu autobusów ruszających z przystanków oraz nakazujące używanie świateł mijania w warunkach niedostatecznej widoczności, a w odniesieniu do pieszych – zabraniające przekraczania jezdni – w innych miejscach niż przejścia dla pieszych – na drogach o dwóch jezdniach lub na których kursują tramwaje po torowisku wyodrębnionym z jezdni.

Jeżeli znakiem drogowym B-33 podniesiono na ulicy w obszarze zabudowanym granicę prędkości do np. 70 lub 80 km/h, nie oznacza to, że używanie w nocy świateł

drogowych na takiej ulicy jest dozwolone. Jeżeli oświetlenie uliczne nie jest dostateczne, kierujący powinien jechać z taką prędkością, aby była ona odpowiednia do widoczności drogi, jaką zapewniają światła mijania.

Oznaczenie miejscowości znakiem E-19 informuje, że nie jest ona obszarem zabudowanym, a więc – jeżeli na drodze przelotowej nie umieszczono znaków ograniczających prędkość – samochody osobowe i motocykle mogą rozwijać na niej prędkość do 90 km/h. Jednakże należy pamiętać, że zarówno na drodze przelotowej, jak i na pozostałych drogach obowiązuje kierującego prędkość bezpieczna, która w konkretnych warunkach może być znacznie mniejsza niż 90 km/h, a nawet 60 km/h – jak na obszarze zabudowanym.

ZNAKI UZUPEŁNIAJĄCE

Znak F-5 jest umieszczany na tej samej drodze, na której – w odległości określonej na znaku – znajduje się właściwy znak zakazu, natomiast znak F-6 umieszczony przed skrzyżowaniem oznacza, że bezpośrednio za skrzyżowaniem kierujący spotka właściwy znak zakazu.

Na pas wyłączania, o którym informują znaki F-14a, F-14b, F-14c, kierujący powinien wjechać z utrzymywaną prędkością i dopiero na tym pasie rozpoczynać jej zmniejszanie.

ZNAKI DODATKOWE PRZED PRZEJAZDAMI KOLEJOWYMI

Na odcinku drogi od słupka wskaźnikowego z jedną kreską do przejazdu kolejowego zabroniony jest postój pojazdów – po obu stronach drogi.

Znaki G-3 i G-4 oznaczają również miejsce zatrzymania pojazdu w związku z ruchem pociągu.

ZNAKI POZIOME

Przejeżdżanie przez linie ciągłe, pokazane na rys. N-1, N-3 i N-6, jest zabronione. Przez linię ciągłą występującą łącznie z przerywaną nie wolno przejeżdżać od strony linii ciągłej.

Wzdłuż linii krawędziowej ciągłej (N-6) zabronione jest zatrzymywanie pojazdu na jezdni i na poboczu, natomiast wzdłuż linii krawędziowej przerywanej – tylko na jezdni.

Strzałka naprowadzająca (N-8) uprzedza o konieczności opuszczenia pasa ruchu.

Oprócz znaku pionowego D-6, znak N-9 jest jedynym znakiem poziomym oznaczającym przejście dla pieszych. Dwie linie w poprzek drogi nie stanowią przejścia; mogą one pomocniczo oznaczać powierzchnię przejścia oznaczonego znakiem D-6.

Linia bezwzględnego zatrzymania N-11 uzupełnia znaki B-20 lub B-32, linia warunkowego zatrzymania N-12a uzupełnia znak A-7, a linia warunkowego zatrzymania N-12b jest stosowana w innych miejscach niż przy wymienionych znakach pionowych.

Linia łamana N-15 na przystanku oznacza, że na całej jej długości obowiązuje zakaz zatrzymywania innych pojazdów niż autobusy (trolejbusy).

Linia wyznaczająca pas postojowy przy krawędzi jezdni (N-17) stanowi w praktyce jednocześnie krawędź jezdni dla pojazdów w ruchu.

Na tzw. kopercie (N-18) dopuszcza się zatrzymanie pojazdu, a więc unieruchomienie go do 1 minuty.

SYGNAŁY ŚWIETLNE

Pomimo włączenia sygnału zielonego (S-1, S-3) nie wolno ruszyć, jeżeli piesi przekraczający jezdnię nie opuścili jej lub jeżeli zatamowanie ruchu uniemożliwiłoby opuszczenie skrzyżowania podczas sygnału zielonego.

Skręcanie podczas nadawania sygnału zielonej strzałki łącznie z sygnałem czerwonym (S-2) jest dozwolone tylko pod warunkiem ustąpienia drogi pieszym i pojazdom poruszającym się drogą poprzeczną.

Sygnał czerwony S-4 oznacza zakaz wjazdu na pas o zmiennym kierunku ruchu, a sygnał zielony S-4 – że wjazd na ten pas jest otwarty.

Warszawa, luty 1984 r. *Zbigniew Drexler*

WZORY ZNAKÓW I SYGNAŁÓW DROGOWYCH

(załącznik do rozporządzenia Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych z dn. 9.VIII.1983 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych – Dz.U. z dn. 2.IX.1983 r. Nr 50, poz. 224)

I. ZNAKI DROGOWE PIONOWE

A. Znaki ostrzegawcze

A-1

A-2

A-3

A-4

A-5

A-6a

A-6b

A-6c

A-6d

A-6e

A-7

A-8

A-9

A-10

A-11

A-12a

A-12b

numer rysunku	
A-1	znak „niebezpieczny zakręt w prawo",
A-2	znak „niebezpieczny zakręt w lewo",
A-3	znak „dwa niebezpieczne zakręty (pierwszy w prawo)",
A-4	znak „dwa niebezpieczne zakręty (pierwszy w lewo)",
A-5	znak „skrzyżowanie dróg",
A-6a	znak „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po obu stronach",
A-6b	znak „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po prawej stronie",
A-6c	znak „skrzyżowanie z drogą podporządkowaną występującą po lewej stronie",
A-6d	znak „wlot drogi jednokierunkowej z prawej strony",
A-6e	znak „wlot drogi jednokierunkowej z lewej strony",
A-7	znak „ustąp pierwszeństwa przejazdu",
A-8	znak „skrzyżowanie o ruchu okrężnym",
A-9	znak „przejazd kolejowy z zaporami",
A-10	znak „przejazd kolejowy bez zapór",
A-11	znak „nierówna droga",
A-12a	znak „zwężenie jezdni – dwustronne",
A-12b	znak „zwężenie jezdni – prawostronne",

A-12c

A-13

A-14

A-15

A-16

A-17

A-18a

A-18b

A-19

A-20

A-21

A-22

A-23

A-24

A-25

A-26

A-27

A-28

A-29

A-30

numer
rysunku

A-12c znak „zwężenie jezdni – lewostronne",
A-13 znak „ruchomy most",
A-14 znak „roboty na drodze",
A-15 znak „śliska jezdnia",
A-16 znak „przejście dla pieszych",
A-17 znak „dzieci",
A-18a znak „uwaga na zwierzęta gospodarskie",
A-18b znak „uwaga na zwierzęta dzikie",
A-19 znak „boczny wiatr",
A-20 znak „odcinek jezdni o ruchu dwukierunkowym",
A-21 znak „tramwaj",
A-22 znak „niebezpieczny zjazd",
A-23 znak „stromy podjazd",
A-24 znak „rowerzyści",
A-25 znak „spadające odłamki skalne",
A-26 znak „lotnisko",
A-27 znak „nabrzeże lub brzeg rzeki",
A-28 znak „sypki żwir",
A-29 znak „sygnały świetlne",
A-30 znak „inne niebezpieczeństwo".

B. Znaki zakazu

B-1

B-2

B-3

B-4

B-5

B-6

B-7

B-8

B-9

B-10

B-11

B-12

B-13

B-14

B-15

B-16

numer rysunku	
B-1	znak „zakaz ruchu w obu kierunkach",
B-2	znak „zakaz wjazdu",
B-3	znak „zakaz wjazdu pojazdów silnikowych, z wyjątkiem motocykli jednośladowych",
B-4	znak „zakaz wjazdu motocykli",
B-5	znak „zakaz wjazdu samochodów ciężarowych",
B-6	znak „zakaz wjazdu ciągników rolniczych",
B-7	znak „zakaz wjazdu pojazdów silnikowych z przyczepami",
B-8	znak „zakaz wjazdu pojazdów zaprzęgowych",
B-9	znak „zakaz wjazdu rowerów",
B-10	znak „zakaz wjazdu motorowerów",
B-11	znak „zakaz wjazdu wózków rowerowych",
B-12	znak „zakaz wjazdu wózków ręcznych",
B-13	znak „zakaz wjazdu pojazdów z materiałami wybuchowymi lub łatwo zapalnymi",
B-14	znak „zakaz wjazdu pojazdów z materiałami, które mogą skazić wodę",
B-15	znak „zakaz wjazdu pojazdów o szerokości ponad ... m",
B-16	znak „zakaz wjazdu pojazdów o wysokości ponad ... m",

B-17

B-18

B-19

B-20

B-21

B-22

B-23

B-24

B-25

B-26

B-27

B-28

B-29

B-30

B-31

B-32

B-33

B-34

B-35

B-36

numer rysunku	
B-17	znak „zakazu wjazdu pojazdów o długości ponad ... m",
B-18	znak „zakaz wjazdu pojazdów o rzeczywistej masie całkowitej ponad ... t",
B-19	znak „zakaz wjazdu pojazdów o nacisku osi większym niż ... t",
B-20	znak „stop",
B-21	znak „zakaz skrętu w lewo",
B-22	znak „zakaz skrętu w prawo",
B-23	znak „zakaz zawracania",
B-24	znak „koniec zakazu zawracania",
B-25	znak „zakaz wyprzedzania",
B-26	znak „zakaz wyprzedzania przez samochody ciężarowe",
B-27	znak „koniec zakazu wyprzedzania",
B-28	znak „koniec zakazu wyprzedzania przez samochody ciężarowe",
B-29	znak „zakaz używania sygnałów dźwiękowych",
B-30	znak „koniec zakazu używania sygnałów dźwiękowych",
B-31	znak „pierwszeństwo dla nadjeżdżających z przeciwka",
B-32	znak „stój – urząd celny",
B-33	znak „ograniczenie prędkości",
B-34	znak „koniec ograniczenia prędkości",
B-35	znak „zakaz postoju",
B-36	znak „zakaz zatrzymywania się",

B-37

B-38

B-39

B-40

B-41

B-42

numer rysunku	
B-37	znak „zakaz postoju w dni nieparzyste”,
B-38	znak „zakaz postoju w dni parzyste”,
B-39	znak „strefa ograniczonego postoju”,
B-40	znak „koniec strefy ograniczonego postoju”,
B-41	znak „zakaz ruchu pieszych”,
B-42	znak „koniec zakazów”.

C. Znaki nakazu

C-1

C-2

C-3

C-4

C-5

C-6

C-7

C-8

C-9

C-10

C-11

C-12

C-13

C-14

C-15

C-16

numer rysunku	
C-1	znak „nakaz jazdy w prawo (skręcanie przed znakiem)",
C-2	znak „nakaz jazdy w prawo (skręcanie za znakiem)",
C-3	znak „nakaz jazdy w lewo (skręcanie przed znakiem)",
C-4	znak „nakaz jazdy w lewo (skręcanie za znakiem)",
C-5	znak „nakaz jazdy prosto przez skrzyżowanie",
C-6	znak „nakaz jazdy prosto lub w prawo",
C-7	znak „nakaz jazdy prosto lub w lewo",
C-8	znak „nakaz jazdy w prawo lub w lewo",
C-9	znak „nakaz jazdy z prawej strony znaku",
C-10	znak „nakaz jazdy z lewej strony znaku",
C-11	znak „nakaz jazdy z prawej lub z lewej strony znaku",
C-12	znak „ruch okrężny",
C-13	znak „droga dla rowerów",
C-14	znak „prędkość minimalna",
C-15	znak „koniec minimalnej prędkości",
C-16	znak „droga dla pieszych".

D. Znaki informacyjne

D-1

D-2

D-3

D-4a

D-4b

D-5

D-6

D-7

D-8

D-9

D-10

D-11

D-12

D-13

D-14

D-15

D-16

D-17

D-18

D-19

D-20

numer rysunku

D-1	znak „droga z pierwszeństwem",
D-2	znak „koniec drogi z pierwszeństwem",
D-3	znak „droga jednokierunkowa",
D-4a	znak „droga bez przejazdu" umieszczany za skrzyżowaniem,
D-4b	znak „droga bez przejazdu" umieszczany przed skrzyżowaniem (przykład),
D-5	znak „pierwszeństwo na zwężonym odcinku drogi",
D-6	znak „miejsce przejścia dla pieszych",
D-7	znak „droga dla pojazdów samochodowych",
D-8	znak „koniec drogi dla pojazdów samochodowych",
D-9	znak „autostrada",
D-10	znak „koniec autostrady",
D-11	znak „początek pasa ruchu dla autobusów",
D-12	znak „pas ruchu dla autobusów",
D-13	znak „początek pasa ruchu powolnego",
D-14	znak „koniec pasa ruchu powolnego",
D-15	znak „przystanek autobusowy",
D-16	znak „przystanek trolejbusowy",
D-17	znak „przystanek tramwajowy",
D-18	znak „parking",
D-19	znak „postój taksówek",
D-20	znak „koniec postoju taksówek".

D-21

D-22

D-23

D-24

D-25

D-26

D-27

D-28

D-29

D-30

D-31

D-32

D-33

D-34

D-35

D-36

numer
rysunku

D-21 znak „szpital",
D-22 znak „punkt opatrunkowy",
D-23 znak „stacja benzynowa (paliwowa)",
D-24 znak „telefon",
D-25 znak „poczta",
D-26 znak „stacja obsługi technicznej",
D-27 znak „bufet lub kawiarnia",
D-28 znak „restauracja",
D-29 znak „hotel (motel)",
D-30 znak „obozowisko (kemping)",
D-31 znak „obozowisko (kemping) wyposażone w podłączenia elektryczne dla przyczep",
D-32 znak „pole biwakowe",
D-33 znak „schronisko młodzieżowe",
D-34 znak „punkt informacji turystycznej",
D-35 znak „przejście podziemne dla pieszych",
D-36 znak „przejście nadziemne dla pieszych".

E. Znaki kierunku i miejscowości

E-1

E-2a

E-2b

E-3

E-4

E-5

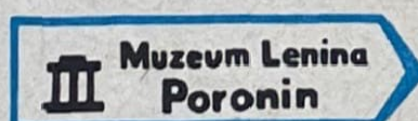
E-6

E-7

E-8

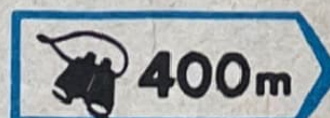
E-9

E-10

E-11

E-12

numer rysunku	
E-1	tablica przeddrogowskazowa,
E-2a	drogowskaz tablicowy umieszczany obok jezdni,
E-2b	drogowskaz tablicowy umieszczany nad jezdnią,
E-3	drogowskaz w kształcie strzały – do miasta,
E-4	drogowskaz w kształcie strzały – do wsi,
E-5	drogowskaz do dzielnicy miasta,
E-6	drogowskaz do obiektu komunikacyjnego (np. lotnisko),
E-7	drogowskaz do przystani wodnej lub żeglugi,
E-8	drogowskaz do plaży lub miejsca kąpielowego,
E-9	drogowskaz do muzeum,
E-10	drogowskaz do zabytku jako dobra kultury,
E-11	drogowskaz do zabytku przyrody,
E-12	drogowskaz do punktu widokowego,

E-13

E-14

E-15a

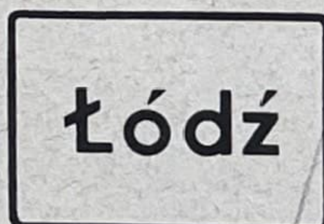
E-15b

E-16a

E-16b

E-17

E-18

E-19

E-20

numer rysunku	
E-13	tablica kierunkowa,
E-14	tablica szlaku drogowego,
E-15a	znak szlaku drogowego z numerem drogi krajowej,
E-15b	znak szlaku drogowego z trzycyfrowym numerem drogi krajowej, na której dopuszcza się zwiększony nacisk osi pojazdu,
E-16a	znak szlaku drogowego z numerem drogi międzynarodowej systemu „E",
E-16b	znak szlaku drogowego z numerem drogi międzynarodowej systemu „T",
E-17	tablica miejscowości oznaczająca obszar zabudowany,
E-18	tablica miejscowości oznaczająca koniec obszaru zabudowanego,
E-19	tablica miejscowości nie stanowiącej obszaru zabudowanego,
E-20	tablica węzła drogowego na autostradzie,

F. Znaki uzupełniające

F-1

F-2

F-3

F-4

F-5

F-6

F-7a

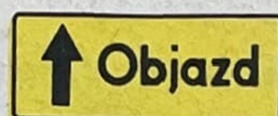

F-7b

numer rysunku	
F-1	znak „przejście graniczne",
F-2	znak „przekraczanie granicy zabronione",
F-3	znak „granica województwa",
F-4	znak z nazwą rzeki,
F-5	znak uprzedzający o zakazie, umieszczany za skrzyżowaniem,
F-6	znak uprzedzający o zakazie, umieszczany przed skrzyżowaniem,
F-7a i F-7b	znaki wskazujące sposób jazdy w związku z zakazem skręcania w lewo: a) na najbliższym skrzyżowaniu, b) na następnym skrzyżowaniu,

F-8

F-9

F-10

F-11

F-12

F-13

F-14a F-14b F-14c

numer
rysunku

F-8 znak wskazujący objazd w związku z zamknięciem drogi,
F-9 znak prowadzący na drodze objazdowej,
F-10 znak wskazujący kierunki na pasach ruchu, umieszczany obok jezdni,
F-11 znak wskazujący kierunki na pasach ruchu, umieszczany nad jezdnią,
F-12 znak wskazujący przejazd tranzytowy, umieszczany przed skrzyżowaniem,
F-13 znak wskazujący przejazd tranzytowy, umieszczany na skrzyżowaniu,
F-14a,
F-14b
i F-14c tablice wskaźnikowe na autostradzie umieszczane w odległości: a) 300 m, b) 200 m, c) 100 m przed początkiem pasa wyłączania.

G. Znaki dodatkowe przed przejazdami kolejowymi

G-1a G-1b G-1c

G-2

G-3

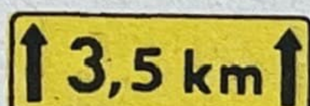
G-4

numer rysunku	
G-1a G-1b i G-1c	słupki wskaźnikowe przed przejazdem kolejowym: a) umieszczane pod tarczą znaku ostrzegawczego, b) umieszczane na 2/3 odległości znaku ostrzegawczego od przejazdu, c) umieszczane na 1/3 odległości znaku ostrzegawczego od przejazdu,
G-2	znak „sieć pod napięciem",
G-3	znak „krzyż św. Andrzeja przed przejazdem kolejowym jednotorowym",
G-4	znak „krzyż św. Andrzeja przed przejazdem kolejowym wielotorowym".

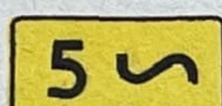
H. Tabliczki do znaków drogowych

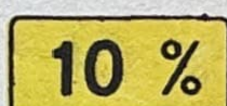
H-1

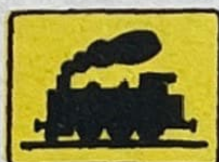
H-2

H-3

H-4

H-5

H-6

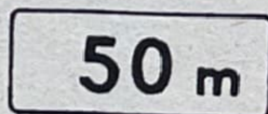
H-7

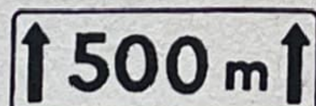
H-8

H-9

H-10

H-11

H-12

H-13

H-14

H-15a

H-15b

numer
rysunku

H-1 tabliczka wskazująca odległość znaku ostrzegawczego od miejsca niebezpiecznego,

H-2 tabliczka wskazująca długość odcinka drogi, na którym występuje niebezpieczeństwo,

H-3 tabliczka wskazująca liczbę zakrętów,

H-4 tabliczka wskazująca wielkość pochylenia podłużnego drogi,

H-5 tabliczka wskazująca bocznicę kolejową,

H-6 tabliczka wskazująca zmianę przebiegu drogi lub kierunku ruchu,

H-7 tabliczka wskazująca niewłaściwe pobocze,

H-8 tabliczka wskazująca przeprawę promem,

H-9 tabliczka oznaczająca oszronienie jezdni,

H-10 tabliczka wskazująca odległość znaku zakazu od miejsca, w którym zakaz obowiązuje,

H-11 tabliczka wskazująca długość odcinka drogi, na którym zakaz obowiązuje,

H-12 tabliczka wskazująca początek zakazu postoju lub zatrzymywania,

H-13 tabliczka wskazująca kontynuację zakazu postoju lub zatrzymywania,

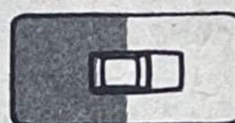
H-14 tabliczka wskazująca koniec zakazu postoju lub zatrzymywania,

H-15a
i H-15b tabliczki podające przebieg drogi z pierwszeństwem przejazdu na skrzyżowaniu: a) umieszczane na drodze z pierwszeństwem (przykład), b) umieszczane na drodze podporządkowanej (przykład),

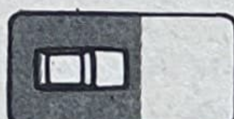

H-16 a

H-16b

H-16c

H-16d

H-16e

H-16f

H-16g

H-17

H-18

numer
rysunku

H-16a,
H-16b,
H-16c,
H-16d,
H-16e,
H-16f
i H-16g tabliczki oznaczające postój: a) całego pojazdu na chodniku równolegle do krawężnika, b) całego pojazdu na chodniku prostopadle do krawężnika, c) całego pojazdu na chodniku skośnie do krawężnika, d) na chodniku kołami przedniej osi pojazdu, prostopadle do krawężnika, e) na chodniku kołami przedniej osi pojazdu skośnie do krawężnika, f) całego pojazdu na jezdni prostopadle do krawężnika, g) całego pojazdu na jezdni skośnie do krawężnika,

H-17 tabliczka oznaczająca koniec parkingu (miejsca postoju),

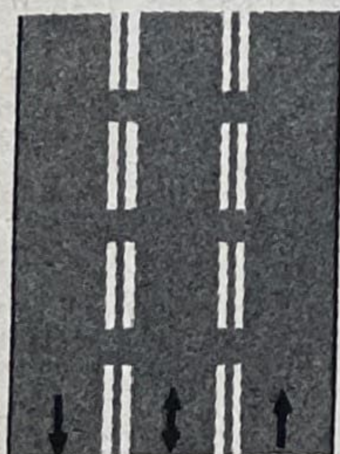
H-18 tabliczka informująca, że znak dotyczy pojazdu kierowcy inwalidy.

II. ZNAKI DROGOWE POZIOME

N-1

N-2

N-3

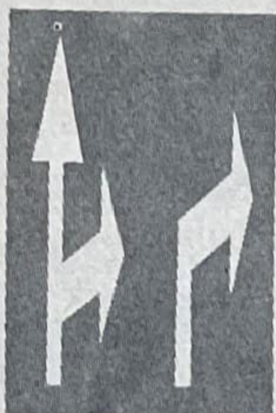

N-4

N-5

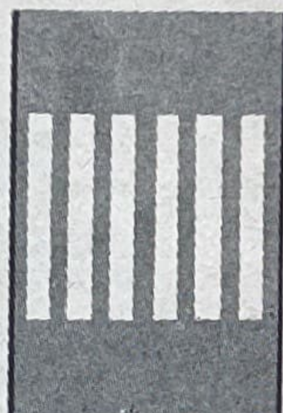

N-6

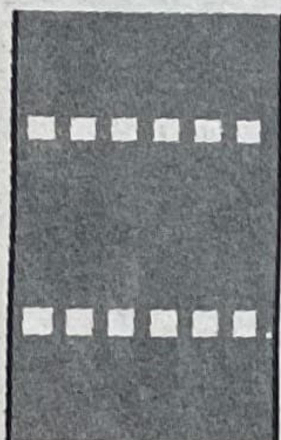
numer
rysunku

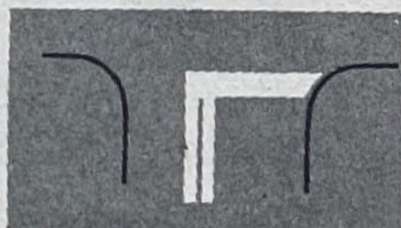
N-1 linia pojedyncza przerywana i ciągła dzieląca pasy ruchu,
N-2 linia podwójna, ciągła z przerywaną, dzieląca pasy ruchu,
N-3 linia podwójna ciągła dzieląca pasy ruchu o kierunkach przeciwnych,
N-4 linie podwójne przerywane wyznaczające pas ruchu o zmiennym kierunku ruchu,
N-5 linia ostrzegawcza,
N-6 linie oznaczające krawędzie jezdni,

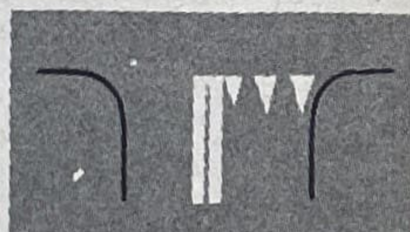

N-7

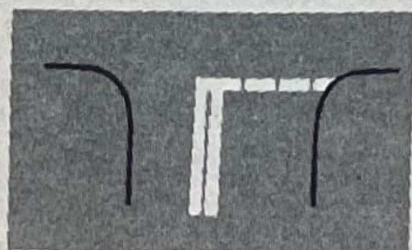

N-8

N-9

N-10

N-11

N-12a

N-12b

N-13

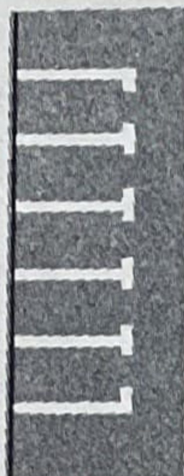

N-14

numer rysunku	
N-7	strzałki kierunkowe,
N-8	strzałka naprowadzająca,
N-9	przejście dla pieszych,
N-10	przejazd dla rowerzystów,
N-11	linia bezwzględnego zatrzymania – stop,
N-12a	linia warunkowego zatrzymania – złożona z trójkątów,
N-12b	linia warunkowego zatrzymania – złożona z prostokątów,
N-13	trójkąt podporządkowania,
N-14	napis „stop”,

N-15

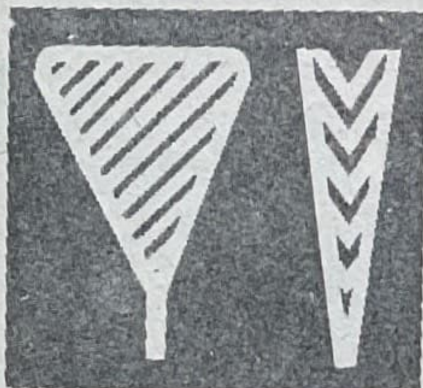
N-16

N-17

N-18

N-19

N-20

N-21

numer
rysunku

N-15 linia wyznaczająca miejsce przystanku pojazdów komunikacji publicznej,
N-16 linie wyznaczające stanowiska postojowe,
N-17 linia wyznaczająca pas postojowy,
N-18 linie wyznaczające stanowisko postojowe zastrzeżone – „koperta",
N-19 linie wyznaczające powierzchnie wyłączone z ruchu pojazdów,
N-20 napis „BUS" oznaczający pas ruchu tylko dla autobusów,
N-21 symbol roweru oznaczający drogę lub pas jezdni tylko dla rowerów.

III. SYGNAŁY ŚWIETLNE

S-1

S-2

S-3

S-4

S-5

60

numer rysunku	
S-1	sygnalizatory z sygnałami do kierowania ruchem,
S-2	sygnalizator z sygnałem dopuszczającym warunkowe skręcanie,
S-3	sygnalizator z sygnałami tylko dla kierunku ruchu wskazanego strzałkami,
S-4	sygnalizatory z sygnałami dla pasów ruchu o zmiennym kierunku ruchu,
S-5	sygnalizatory z sygnałami tylko dla pieszych.

SPIS TREŚCI

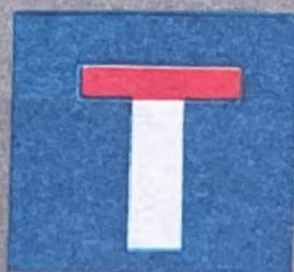
Cena zł 30,-

ISBN 83-219-0281-2